

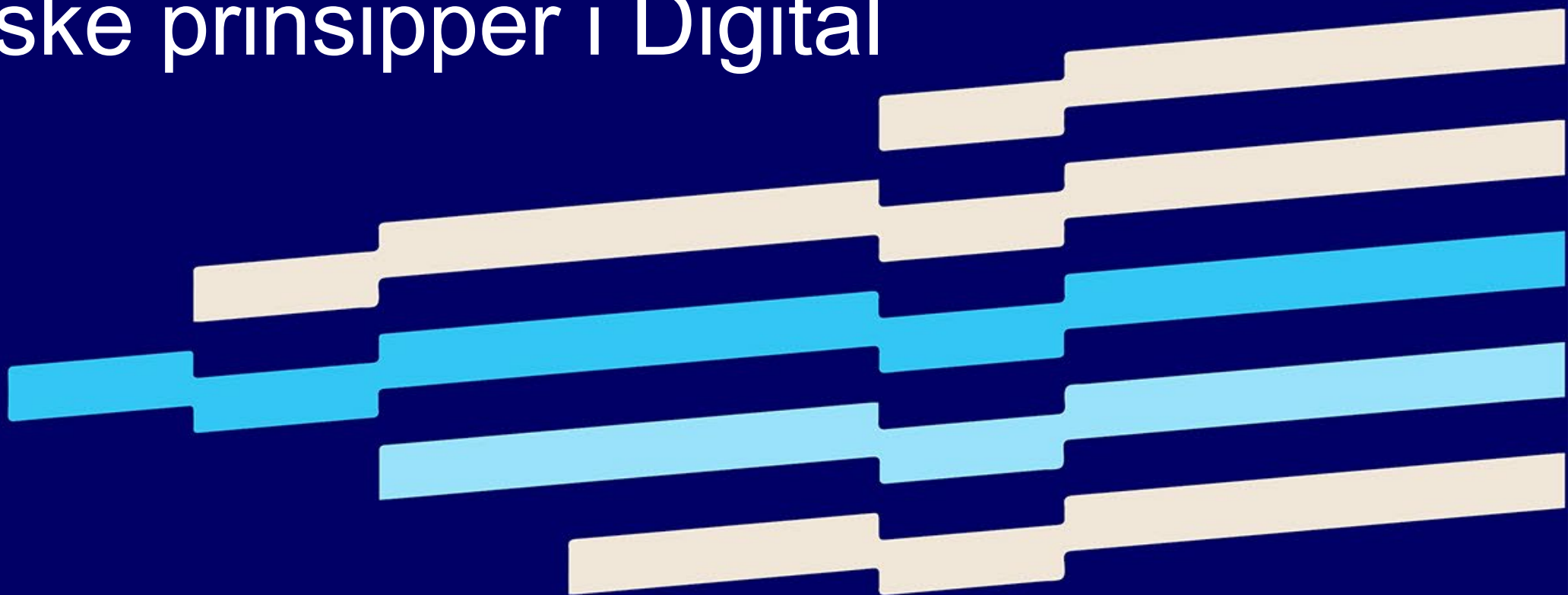

Difi

Direktoratet for
forvaltning og ikt

10-19 Oppsummering – Evalueringen av fellesløsninger

Opp mot strategiske prinsipper i Digital
agenda kap. 11.1

Bakgrunn

- I 2016 fastsatte regjeringen 11 strategiske prinsipper som gir rammer og føringer for bruk og utvikling av nasjonale felleskomponenter
  - Jf. Digital agenda kap. 11.1 som også følger som vedlegg 2 til denne saken
- Det har tidligere ikke vært gjort noe systematisk arbeid for å vurdere etterlevelsen av prinsippene
- Skate vil ut fra sitt mandat ha en naturlig rolle i oppfølging av om prinsippene følges
  - Temaet er satt på agendaen til Skates fagdag 8.5.19
  - Både forvalterne og tjenesteeierne i Skate har evaluert etterlevelsen av prinsippene
  - Evalueringen omfatter både Nasjonale felleskomponenter (NFK-er) og sentrale fellesløsninger
    - Prinsippene gjelder i utgangspunktet for NFK-ene, men det anses interessant å se etterlevelsen også for sentrale fellesløsninger
    - Omfanget av fellesløsninger i evalueringen er gjort etter forslag fra Skates AU

Hvem i Skate som har levert evaluering

Tjenesteeiere:

- Direktoratet for e-Helse
- Skatteetaten
- NAV
- Kartverket
- Difi
- BR
- Oslo kommune
- Arkivverket
- UNIT
- Lånekassen
- KS

Forvaltere:

- Folkeregisteret (SKD)
- Enhetsregisteret (BR)
- Matrikkelen (Kartverket)
- ID-porten (Difi)
- KRR
- Digital post innbyggere (Difi)
- Altinn (BR)
- Digital post virksomheter (BR)
- Felles datakatalog (BR)
- eSignering (Difi)
- eInnsyn (Difi)
- AA-registeret (NAV)

Andre fellesløsninger   Nasjonale felleskomponenter

Om evalueringen

- Tjenesteeierne har i hovedsak evaluert løsninger de benytter
- Forvalterne har evaluert egne løsninger
- For hver av fellesløsningene skulle etterlevelsen av hvert av prinsippene, jf. vedlegg 2, vurderes med alternativene
  - Full etterlevelse
  - I hovedsak
  - Kun i noen grad
  - I liten grad
  - Vet ikke
- Det var to tilleggsspørsmål
  - Er de strategiske prinsippene de rette, bør noen fjernes, endres eller mangler det noen?
  - Bør de strategiske prinsippene for nasjonale felleskomponenter, eventuelt kun noen, også bli obligatoriske for sentrale fellesløsninger? Begrunn svaret

Noen innledende betraktninger

- Undersøkelsen er begrenset til Skate-virksomhetene
  - Ingen har involvert andre
- Svarene viser hvordan tjenesteeierne og forvalterne hver for seg vurderer etterlevelsen av prinsippene for de enkelte løsningene
- Skate-virksomhetene har gjennomgående vært positive til evalueringen
- Evalueringen har resultater og en rekke kommentarer som forvalterne har vist stor interesse for å få innsikt i og kunne følge opp

Noen innledende betraktninger

- Det er en del usikkerhet i evalueringen ut fra
  - lavt antall tjenesteeiere som omfattes
  - ulik forståelse av prinsipper og score
  - noen av prinsippene var krevende å vurdere, spesielt for tjenesteeierne
- Men evalueringen bør kunne gi en god indikasjon

Spesielle observasjoner

Hvordan oppleves prinsippene?

- Generelt positive tilbakemeldinger på prinsippene:
  - «er gode», «i hovedsak gode og relevante», «fremstår som riktige»
- Kan være behov for enkelte presiseringer av prinsippene – innholdsmessig og språklig
  - Samtidig må de ikke bli for detaljerte
    - Detaljstyring må unngås

Bør prinsippene gjelde både Nasjonale felleskomponenter som i dag og sentrale fellesløsninger?

- «Harmonisering av prinsipper for sentrale fellesløsninger og nasjonale felleskomponenter bør tilstrebes for effektiv mål- og resultatstyring samt evaluering i offentlig forvaltning» (SKD)
  - Flere har gitt tilbakemeldinger i varianter av dette
  - Ingen har gitt uttrykk for noe annet

Hvor opplever tjenesteeierne **høyest** etterlevelse?

#2 Nasjonale felleskomponenter skal kunne brukes av hele offentlig sektor

- Gjennomgående fra «Full etterlevelse» til «I hovedsak» for alle løsningene med noen få unntak som kan skyldes feilkilder

#3 Nasjonale felleskomponenter skal dekke likeartede behov

- Som over

#1 Nasjonale felleskomponenter forenkler og effektiviserer

- Mange løsninger har god score, opp mot scoren for prinsipp 2 og 3
- Tydelig unntak for Digital postkasse for innbygger som får dårlig score
- Også noe variabel score for Altinn og Felles datakatalog

Hvor opplever tjenesteeierne lavest etterlevelse?

#9 Forutsigbare finansieringsmodeller som bidrar til digitalisering

- Svarene om Altinn utmerker seg særlig negativt
- Ellers stor spredning og en viss grad av usikkerhet

#10 Utviklingen av felleskomponentene er samordnet

- Prinsippet gjelder samordning og prioritering i et strategisk samarbeidsråd
- Svarene om Altinn og Digital postkasse til innbygger utmerker seg særlig negativt
- Svarene for grunndatatregistrene indikerer også tydelige svakheter (Folkeregisteret, Enhetsregisteret og Matrikkelene)
- For øvrig i hovedsak stor spredning og en del usikkerhet i evalueringresultatet
- En rekke av forvalterne synes også å erkjenne utfordringer ift. etterlevelsen av prinsippet, hvorav noen svært tydelig

#11 Styringen av felleskomponentforvalterne er koordinert

- Prinsippet gjelder eierdepartementenes koordinering og samkjøring av styringen
- Dette er prinsippet med klart dårligste score blant både tjenesteeierne og forvalterne
- Varierer i hovedsak mellom «Kun i noen grad», «I liten grad» og «Vet ikke»

Hvor opplever tjenesteeierne stor grad av usikkerhet?

#5 Nasjonale felleskomponenter samspiller med europeisk infrastruktur

- Mange «Vet ikke», og en del «Kun i noen grad» og «I liten grad»
- Forvalterne mener situasjonen er bedre og mer avklart, men også her er det klare indikasjoner på forbedringsmuligheter
- Et naturlig oppfølgingsspørsmål er om vi i utviklingen av fellesløsningene har for lite fokus på samspillet med europeisk infrastruktur?
  - Norge har som EØS-medlem en andel i europeisk utvikling

#4 Nasjonale felleskomponenters IKT-arkitektur er kompatibel

- Litt mindre usikkerhet enn #5, men fremdeles rimelig stor usikkerhet blant tjenesteeierne
- Også en del svake evalueringresultat, spesielt for Altinn og Folkeregisteret
- Forvalterne mener de har «Full etterlevelse» eller «I hovedsak»

Hvor er det **størst forskjell** mellom tjenesteeiernes og forvalternes vurderinger?

#6 Forvaltningen av nasjonale felleskomponenter skal tilpasses utviklingstrekk og brukerbehov

- Alle forvalterne ligger på «Full etterlevelse» eller «I hovedsak»
- Tjenesteeierne har stor andel «Kun i noen grad», «I liten grad» og «Vet ikke»

#9 Forutsigbare finansieringsmodeller som bidrar til digitalisering

- Tjenesteeierne
  - Svarene om Altinn utmerker seg negativt, trolig fordi forslag til ny finansieringsmodell ikke ble besluttet på departementsnivå
  - Ellers stor spredning og en viss grad av usikkerhet
- Forvalterne
  - AA-registeret har egenvurdering på «I liten grad»
  - For øvrig ligger egenvurderingene på «Full etterlevelse» og «I hovedsak»

Evalueringsresultatene

Se 10-19 Vedlegg 1

De strategiske prinsippene

Se 10-19 Vedlegg 2

